

9754

No: 777.

1761, 12.

D E

VERA IVRIS
CONSVETVDINARII NOTIONE
LAPSVQVE TEMPORIS AD ILLVD
INTRODVCENDVM NECESSARIO

ILLVSTRIS

ICTORVM ORDINIS CONSENSV

PRAESIDE

D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. XV. IVLII A. C. MDCCLXI.

DISPVTABIT

IOHANNES FRIDERICVS TREVTSCH

GLAVCA SCHOENBVRG.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEIMIA.

DE
V. R. A. I. V. R. I. S.
CONSVEVTVNARIU NOTIONE
LASSONE TERNORIS AD MELVD
METRODCENVM NECTSARIO

ILVSTRIS
ICTONVM ORNINE CONSERVTV
GRASSID
D. HENR. CONORRADO BAVERO

IN AVDIOTO ICIONVM
DISPUTATIO
IOHANNES FRIDERICVS TREVTSCH

§. I.

Inter varias, quas agnoscit ius humanum, di-
uisiones prima sine dubio et generalissima
est, qua in scriptum illud et non scriptum
diuellimus. Scilicet nemo ignorat, vo-

*Prima iuris
humani diui-
sio est in scri-
ptum et con-
suetudinari-
um.*

luntatem Principis notam ciuibus, obsequii ergo, factam esse ius. Ex quo apparet, qua ratione voluntas a legislatore declarari possit, ius quoque posse constitui. Ipsa natura confirmat, voluntatem nostram pariter verbis factisque declarari posse, indeque diuisio iuris, in scriptum, et non scriptum, siue consuetudinarium, promanauit, quorum illud a legislatore ciuibus propositum, hoc vsu a ciuibus introductum, probatumque tacito consensu a legislatore dicimus.

§. II.

Sit igitur penes vnum, an penes plures, ius legum
ferendarum, semper idonea esse debet iuris, in scriptum
et consuetudinarium, et ad publicum ius pariter, atque

*Eaque omni-
bus aeque iu-
ris speciebus
inseruit.*

priuatum, pertinere diuifio, cuius rei veritatem, quantum ad noftrum Germaniaie ius publicum pertinet, plurimae euincunt, ad quas in ipsis Imperii legibus paffim prouocari videmus, obferuantiae.

§. III.

Exponitur vera ius fcriptum inter, et confuetudinarium, differentia.

Vt vero de notione iuris, fcriptum fit, an confuetudinarium, recte iudicemus, ad caufam illius efficientem refpicere oportet. Quodfi promulgatum fuit ab iis, quorum ius eft legum ferendarum, ftatimque poft promulgationem vim iuris obtinuit, abfque dubio, quia expreffae innitur legislatoris voluntati, ius fcriptum dicendum eft, fin vero populus, nullo legislatoris iuffu antecedente, aliquid fpon te obferuat, nec diffentiente Principe continuo vfu feruat, confuetudo illa demum ex accedente Principis confenfu vim iuris nancifcitur. Supponit itaque ius confuetudinarium femper antecedens liberum eorum, quorum eft parere, arbitrium, accedentemque eius, cuius eft imperare, approbationem. Ex quo patet, ex confuetudinario iure fcriptum propterea non fieri, fi Princeps morem a populo feruat, vimque iuris nactum diferte probet vel immediate, vel mediate, ad illum in dirimendis litibus refpiciendo. Patetque adeo, Ius Romanum in Germania confuetudinarium, non fcriptum, effe dicendum, etfi Imperator illud pariter in *Ordinat. Camer.* diferte probat, pariterque, dum doctores illius in Academiae creare iubet, idque, quia conditori

toribus eius non paruit Germania, receptionemque in foris Germanorum non iussit Imperator, verum tantum permisit.

§. IV.

Quemadmodum vero ius consuetudinarium liberum supponit civium arbitrium, non minus ad inducendam iuris notionem requiritur consensus Principis, de quo si constat, statim adest ius, quod ex definitione eius apparet. Verum, quia non semper liquido constat, ad evitandam incertitudinem, litesque rescandatas, necessarium fuit visum, regulas quasdam constituere, siue certas praesumptiones legibus fulcire, ex quibus elici possit legislatoris voluntas, quae videlicet ad essentiam legis necessario requiritur.

Nullum datur ius consuetudinarium sine consensu Principis, vel vero, vel ficto.

§. V.

In his, praeter alia, ut ex consuetudine ius fiat, annorum exigi seriem, omnes consentiunt, qualem vero, quantum ad ius Romanum pertinet, vehementer discrepant. *CONNANVS* quippe *Commentar. Iur. Ciu. L. I. Cap. X. n. 6.* quia consuetudo non ubiuis longa, verum aliis locis, et quidem in *l. 32. D. d. LL. l. 2. C. quae sūt long. consu.* alibique longaeua ac inueterata dicatur, quae dictiones decem annorum termino includi haud patiantur, et praeterea, quia consuetudine, quae vim legis obtinuerit, tota vniuersitas obligetur, immemorabile tempus, certeque, ad exemplum vsusfructus, quem vniuersitati relictum centum

Lapsus temporis, inter alia, inducit praesumptionem consensus legislatoris, qualis vero, dubitant interpretes, quorum sententiae respondentur.

annos continuari ex *l. si ususfr. D. quib. mod. ususfr. amitt.* nouimus, centum annorum exigit. DONELLYS contra *Commentar. Iur. Ciu. L. I. Cap. X.* quia aliis locis eadem vis longae ac diuturnae consuetudini tribuitur, v. *l. 1. C. quae sit long. consu. l. 33. et 35. D. d. LL.* dummodo exemplorum frequentia et similitudo adsit, decem annorum decursum sufficere statuit, idque, quia inscriptio *tit. C. de long. temp. praeser. 10 vel 20 annor. l. 1. princ. et fin. C. d. Vfus. transform. l. 16. §. 3. D. qui et a quib. numiss.* et complura alia iuris capita, decem annorum tempus inter praesentes longum dici ac diuturnum, comprobent, et respublica nunquam abesse intelligatur. Denique ANTON. FABER *Ipr. L. I. Tit. II. Princ. XI.* cum eoque VINNIUS *Commentar. ad Inst. Lib. I. Tit. II. §. 9.* ad verba: *diuturni mores*, argumentum a praescriptione ad consuetudinem propterea, quod illa priuato homini dominium alicuius rei adiciat, haec vero integram rempublicam teneat, reiiciunt, totamque rem, tanquam iure ciuili indecisam arbitrio iudicis prudenti committunt, quos HVBER in *Praelect. ad Institt. Lib. I. Tit. II. §. 12 sub fin.* BERGER. *Oec. Iur. CARPZOV. ad Constitutt. IOHANNES VOET. ad Pand. L. I. Tit. III. §. 29.* alique sequuntur.

§. VI.

Praemisso eorum examine, probatur in primis sen-

Eti vero omnino verum est, priuatorum dominia et possessiones, totiusque reipublicae iura et obligationes, magnam

magnam intercedere differentiam, illisque haec longe ^{gentia DO-}graviora esse ac digniora, mihi tamen propterea per- ^{NELLI.}suaderi haud patior, aliam esse intuitu consuetudinis longi ac diuturni notionem statuendam, cum legis dispositione hac in re desitiamur. Etenim, etsi, occasione praescriptionis, Ius Ciuile nobis longi ac diuturni significationem insinuat, ad praescriptionem illam non restringit, sed generalem constituit regulam, consulendam in praescriptionis materia, nec in aliis iuris articulis exulem. Quam ob causam non possum non DONELLI inprimis castra sequi, nec FABRI et VOETII aliorumque sententiae accedere. Inprimis, quia credendum non est, conditores iuris rem aliquam tanti ponderis, tantaeque, cum in iure constituendo versetur, grauitatis interpretum arbitrio committere, vagamque adeo, et incertam relinquare voluisse.

§. VII.

Vnde nullus dubito, si quid ter separatis temporibus, publice, semperque eadem ratione gestum, tempusque ^{Regula constituitur, et pauca de exemplorum numero adiciuntur.}decem annorum, a primo actu computandum, absolutum est, supponi assensum Principis posse, enatumque adeo ius consuetudinarium intelligi. Neque enim admitto, quod ZOESIVS ad *Pandect.* alique propugnant, duo ad inducendam consuetudinem exempla sufficere, prouocantes ad *l. 12. D. d. testt.* vbi duorum numero contentam esse dicit VLPIANVS elocutionem pluralem.

Hoc

Hoc igitur Vlpiani responsum ad rem praesentem minime pertinere propterea puto, quia *l. i. C. quae sit long. consu.* non, quod bis, aut plus vice simplici, sed, quod frequenter in eodem genere Controuersiarum seruatum fuerit, seruare iubet. Mihique plus, quam pluralitati, inesse frequentiae videtur. Vnde, qui hanc duorum numero metiuntur, quantum intelligo loquendi usum offendunt. Tres tamen actus admittere malletm ad euitandam incertitudinem, quam cum *CONNANO* cit. sup. loco multos indefinite exigere. Praeter actuum igitur similitudinem, notitiam, et frequentiam regulariter ad introducendam consuetudinem Iure Ciuili decennium sufficere statuo, de exceptione prima, quae se obtulerit, occasione locuturus.

§. VIII.

*Adduntur
quaedam de
iure hodierno*

Iure Saxonico, decennii loco, triginta et vno annis, sex septimanis, ac tribus diebus opus esse, ad vnum omnes interpretes propugnant. Quam sententiam, etsi diserte lex haud sustinet, omnes tamen agnoscunt veram, neque id immerito, permoti sine dubio praescriptionis exemplo, cuius mutatam omnes nouimus hodierno iure naturam. Prouocant enim ad *Art. 29. Iur. Prou. Sax.* qui nullam facit consuetudinis mentionem, de praescriptione vero rerum immobilium loquitur.

ULB Halle
007 114 605

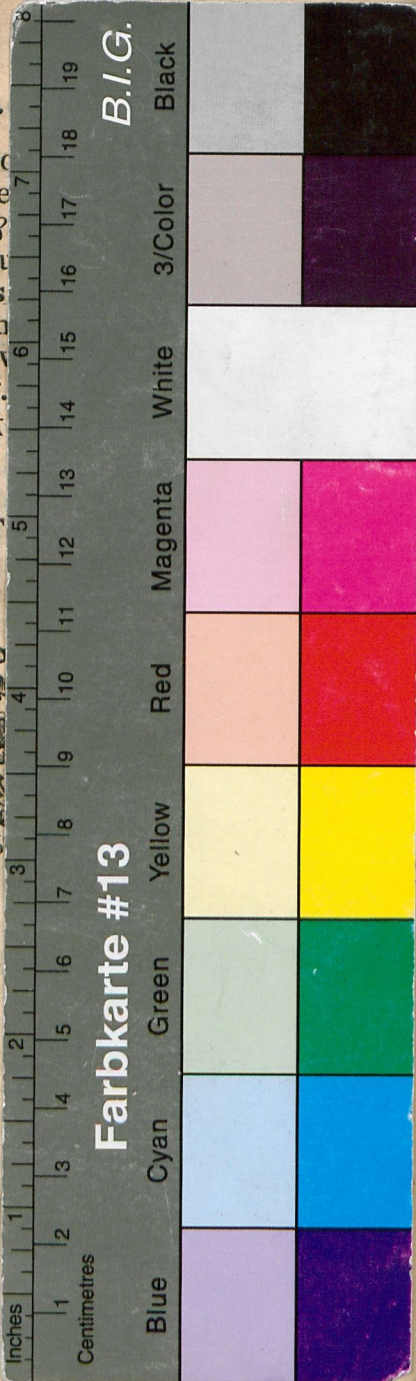
3

NO 18

B.I.G.

Farbkarte #13

9734

No: 477.

1767, 12.

DE
VERA IVRIS
CONSVETVDINARII NOTIONE
LAPSVQE TEMPORIS AD ILLVD
INTRODVCENDVM NECESSARIO

ILLVSTRIS
ICTORVM ORDINIS CONSENSV
PRAESIDE
D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. XV. IVLII A. C. MDCCLXI.

DISPVTABIT

IOHANNES FRIDERICVS TREVTSCH

GLAVCA SCHOENBVRG.

LIPSIÆ
EX OFFICINA LANGENHEIMIA.

